

Många yrkessjukdomar kan undvikas med hjälp av rätt skyddsutrustning.

Yrkessjukdom eller inte?

Lantbruksföretagarnas försäkring mot olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar omfattar förutom olycksfall i arbetet även yrkessjukdomar som beror på arbetet. Men vad räknas som yrkessjukdom och vad ska du göra om du misstänker en?

Yrkessjukdomar är arbetsrelaterade sjukdomar som huvudsakligen beror på exponering i arbetet. Alla arbetsrelaterade sjukdomar är emellertid inte yrkessjukdomar. Lagen föreskriver att en yrkessjukdom är en sjukdom vars huvudsakliga orsak är en fysisk, kemisk eller biologisk agens i arbetet.

De vanligaste yrkessjukdomarna bland LPA:s kunder är sorkfeber, kryptosporidiosis, astma, allergisk rinit, tröskdammslunga och utslag. Sorkfeber är en virusjukdom som orsakas av Puumala-viruset och som överförs genom sekret från skogssorkar. Viruset överförs när avföring eller urin från skogssorkar blandas med damm i andningsluften.

Agens för astma som ersätts som yrkessjukdom, allergisk rinit och tröskdammslunga kan omfatta dammkvalster, epitel från nötkreatur, mjöl, djurfoder eller slamångor. Agens för utslag kan till exempel vara koepitel eller hår, naturgummi eller olika kemikalier.

Uppsök läkare om du misstänker yrkessjukdom

Om du har symtom som tyder på en yrkessjukdom bör du uppsöka läkare. Det

är läkarens uppgift att ta reda på mer om dina symtom och deras möjliga orsaker. Det lönar sig emellertid att också själv vara aktiv. När du berättar för din läkare vilken typ av arbete du utför är det lättare för läkaren att ta hänsyn till eventuell exponering som du utsätts för i arbetet. Marjaana Jaakkola, ersättningsakkunnig vid LPA:s olycksfallsenhet, säger att det är viktigt att du berättar för din läkare om du misstänker att dina symtom är arbetsrelaterade. Särskilt om symtomen har funnits under en längre tid eller om de uppstår eller förvärras i samband med ett visst arbete.

– Om du har arbetat med höbärgning eller städlat spannmålsförrådet eller ladugården innan du fick feber eller influensasyntom bör du tala med din läkare. Det gör det lättare för läkaren att bedöma om symtomen kan orsakas av till exempel tyfoidfieber, det vill säga sorkfeber, och att beställa nödvändiga ytterligare tester”, säger Marjaana.

För att kunna ersättas som en yrkessjukdom måste sjukdomen bekräftas i ett laboratorietest. Läkaren behöver tillräcklig information om arbetsförhållanden och vad du utsätts för i arbetet för att kunna diagnostisera en yrkessjukdom på grundval av medicinska undersökningar.

– Framför allt kan allmänläkaren kanske inte alltid ta hänsyn till de exponeringar som lantbruksarbetet innebär. Då är det en fördel att höra till företagshälsovården. Din företagshälsovårdsläkare är väl förtrogen med agens i lantbruksarbetet och arbetsförhållandena och kan bättre bedöma om symtomen är arbetsrelaterade, påminner Marjaana.

Det lönar sig att vara snabb

Ibland skjuter man kanske upp läkarbesöket och lider i stället av symtomen i jobbet. Marjaana uppmanar emellertid till att uppsöka läkare så snart som möjligt.

– Även om du har haft symtomen för insjuknande under lång tid, räknas datumet förvällinsjuknande i allmänhet först från och med den tidpunkt då du besöker en läkare och läkaren börjar undersöka symtomen som yrkessjukdom. Det finns alltså ingen anledning att vänta med att gå till läkare, eftersom undersökningar och behandlingar ersätts först från och med den dag då sjukdomen uppträder.

Om läkaren bekräftar att dina symtom tyder på en yrkessjukdom ska du göra en skadeanmälan till LPA. Det lönar sig att anmäla skadan genast efter det första läkarbesöket, eftersom LPA också ersätter nödvändiga tilläggundersökningar om det finns grundad anledning att misstänka att det är fråga om en yrkessjukdom. Ytterligare undersökningar ersätts även om det i slutändan visar sig att det inte är fråga om en yrkessjukdom.

Rehabilitering hjälper dig att fortsätta i arbetet

Om en yrkessjukdom konstateras ersätter LPA behandlingen av sjukdomen, till exempel läkarbesök och läkemedel och betalar dagpenning för tiden du är arbetsoförmögen. Yrkesinriktad rehabilitering kan också tillämpas för att du ska kunna fortsätta arbeta trots din yrkessjukdom.

– Vanligtvis kan en person med en yrkessjukdom få ett motordrivet andningsskydd eller skyddshandskar som rehabilitering vilket gör att han eller hon kan fortsätta i arbetet trots yrkessjukdo-

men, säger teamledare Anna Rautamo vid LPA:s olycksfallsenhet.

Du behöver inte själv ansöka om rehabilitering. LPA utreder på eget initiativ behovet av rehabilitering när en yrkessjukdom har konstaterats. Personer med allergisk rinit, astma eller tröskdammslunga som yrkessjukdom kan beviljas andningsskydd och personer med utslag får skyddshandskar. Andra yrkesinriktade rehabiliteringsåtgärder fortsätter utgående från vårdpersonalens förslag. Anna säger att LPA:s klienter verkligen är motiverade att använda utrustning.

– Med skyddsutrustning kan arbetet oftast utföras som tidigare eller till och med bättre när symtomen avtar. För lantbrukare är tröskeln att ge upp sitt yrke vanligtvis mycket hög. Lantbruket är mer än bara ett jobb. Därför är det bra att de flesta av våra kunder kan fortsätta i arbetet med hjälp av skyddsutrustning, trots sin yrkessjukdom.

Många yrkessjukdomar kan förhindras

Eftersom arbetet som lantbrukare innebär att du utsätts för många risker för yrkessjukdomar är det viktigt att du skyddar dig mot dem i förväg. Vänta inte på att symtomen ska visa sig. Många yrkessjukdomar kan undvikas med hjälp av rätt andnings- och hörselskydd samt skyddsutrustning som skyddsglasögon och skyddshandskar. Rätt val av skyddsutrustning hjälper dig att hålla dig frisk och arbeta på ett säkert sätt. •

Kommunikation och teknik för smidigare avbytarverksamhet

Enligt Miika Korhonen lönar det sig för avbytarförvaltningen att satsa på individuellt bemötande, teknik och smidig kommunikation.

Miika Korhonen kommer från Nurmes i Norra Karelen och arbetar som utvecklingsspecialist för avbytarverksamheten i Tohmajärvi kommun. Den lokala enheten är särskilt känd för sitt smidiga samarbete med lantbrukare och avbytare.

– Vi har ett mycket bra samarbete. Vår serviceidé går ut på att verksamheten är personlig; vårt mål är att våra chefer ska känna både avbytare och lantbrukarna.

Enligt Korhonen är det i viss mån sant att allt ofta är bra när tystnad råder. Samarbetet med företagarna är i regel okomplicerat och till exempel tekniken ses som en möjlighet. Det bör emellertid påpekas att tystnaden inte nödvändigtvis säger hela sanningen. Därför är det viktigt att se till att även mer passiva kunders behov och önskemål höras genom kontinuerlig uppföljning.

– Bland annat använder vi Lomitusnetti aktivt. Elektroniska tjänster underlättar arbetet i avbytarförvaltningen, eftersom vi till exempel inte behöver dokumentera processen med att hantera en vikarieansökan manuellt.

Det har redan tidigare rapporterats i medierna om viljan att använda elektroniska tjänster hos kunderna i avbytarverksamheten i Norra Karelen. Enligt Maaseudun Tulevaisuus (24.3) gjordes 82 procent av alla ansökningar om vikarieledighet i regionen elektroniskt och rentav 98 procent av semesteransökningarna.

Hopp om en öppnare kommunikation

Men det finns alltid utrymme för förbättringar. I avbytarförvaltningen är man väl medveten om bristerna i kommunikationen och man funderar aktivt på lösningar.

– Lomitusnetti erbjuder just inte kommunikationsmöjligheter. Man måste ofta överväga till vem och i vilka frågor det är nödvändigt att kommunicera och vilka kanaler som bör användas. Kommunikation är en av de viktigaste aspekterna av samarbetet, och det får inte uppstå några

missförstånd, påpekar Korhonen.

Man önskar att även lantbrukarna aktivt kommunicerar med avbytarförvaltningen. Den ömsesidiga kommunikationen har förbättrats, bland annat genom att man samlat in kundrespons alltid då avbytarplanerna skickats ut.

Tekniken gör arbetet mer effektivt

Förutom Lomitusnetti används även andra tekniker som stödjer samarbetet aktivt i Norra Karelen.

– Våra processer har automatiserats. Kunderna får till exempel avbytarplanerna automatiskt. Det underlättar vårt arbete, eftersom vi inte behöver skicka varje plan individuellt med post.

De tekniska lösningarna är framför allt utformade för att förbättra tjänsterna för företagare, till exempel kan man då reservera mer tid för gårdsbesök. Enligt Korhonen kan man fundera på hur många klick om behövs för att uträtta någonting - oavsett om det handlar om en arbetstagar inom förvaltningen eller om företagarna.

– I framtiden kan mjukvarurobotik spela en avgörande roll för att säkerställa att repetitiva uppgifter utförs automatiskt och utan ytterligare manuellt arbete. Det frigör resurser för viktigare uppgifter, som till exempel kundservice”, konstaterar Korhonen.

Behöver vi fortfarande Lomitusnetti?

Lomitusnetti börjar redan vara i pensionsåldern. Korhonen skulle gärna se en ny, smidigare version av tjänsten, även om den gör sitt grundläggande jobb bra. Kärnan i det hela bör vara tanken att service ska finnas till hands i alla situationer.

– Det bästa alternativet skulle vara en separat mobilapp, som man enkelt kan logga in på som i en mobilbank. Då kunde företagaren till exempel lämna in sin semesteransökan medan han dricker morgonkaffe”, säger Korhonen.

Bild: Mikko Käkelä

Det har varit möjligt att använda tjänsten på mobila enheter redan en längre tid men statistiken visar att särskilt lantbruksföretagarnas Lomitusnetti fortfarande används mest från en dator. Under det senaste året har endast 33 procent av lantbrukarna använt Lomitusnetti på en mobil enhet.

Avbytare har nytta av anvisningarna

Hur kan företagaren själv bidra till att avbytarperioden går smidigt och lyckas? Än en gång påminner Korhonen oss om vikten av kommunikation.

– Det första man kommer att tänka på är naturligtvis vikten av bra instruktioner. Det är också bra att ha någon form av arbetsordning; det gör arbetet lättare, särskilt om flera avbytare medverkar. Den interna kommunikationen på gården bör också fungera, så att man kan undvika konflikter. Om lantbruksföretagarna på gården ger motstridiga anvisningar sinsemellan kan avbytarens arbete försvåras, påpekar Korhonen.

En effektiv avbytarverksamhet förutsätter också att säkerheten i arbetet är tryggad.

– Folk har funderat mycket på det. Säkerheten på arbetsplatsen får man inte pruta på.

Hur ser framtiden ut?

Korhonen är realistiskt förhoppningsfull inför avbytarverksamhetens framtid.

– Framtiden beror mycket på vilken typ av lagändringar som görs och hur till exempel finansieringen fördelas. Den grundläggande idén med avbytarverksamheten kommer emellertid att kvarstå. Jag hoppas att vi också i framtiden kommer att kunna tillgodose behoven som redan befintliga gårdar och kommande gårdar har, särskilt när gårdarna blir allt större.

Den tekniska utvecklingen påverkar avbytarverksamhetens framtid. Nya applikationer kan ytterligare bidra till att arbetet blir smidigare och automatiken kan utnyttjas bland annat i planeringen av arbetsskift.

För att avbytarverksamheten ska kunna utvecklas och bli allt bättre måste man enligt Korhonen fästa särskild uppmärksamhet vid att det även i fortsättningen finns utbildade avbytare att tillgå. Var hittar vi nya, kompetenta avbytare - och hur tillgodoser utbildningssystemet gårdarnas behov?

– Jag hoppas att landsbygden även i framtiden är attraktiv och att vi kan locka kunniga och entusiastiska människor att arbeta här. Det är egentligen det som allt handlar om i slutändan”, sammanfattar Korhonen. •

Text: Tyyni-Meri Nurminen

i **Lantbruksföretagare!**
Din LFÖPL-arbetsinkomst är grund för många förmåner utöver pensionen.

Kontrollera din LPA-trygghetsnivå
▶ lpa.fi/raknare

Om din LPA-arbetsinkomst är	20 000 €	40 000 €	/år
LPA-sjukdagspenning	39 €	78 €	/dag
FPA-sjukdagspenning	46 €	86 €	/dag
Vikariehjälpsavgift 8 h/dag	53 €	83 €	/dag
Föräldrapenning	1 170 €	2 340 €	/mån
Olycksfallsdagpenning	57 €	111 €	/dag
Olycksfallspension	1 420 €	2 840 €	/mån
Full invalidpension	1 000 €	2 000 €	/mån
Partiell invalidpension	500 €	1 000 €	/mån
Ålderspension (högsta pensionsåldern för en 30-åring utan andra inkomster)	1 460 €	2 920 €	/mån

Att möta sorgen: råd till sörjande

Ingen önskar att en närstående ska dö, men ibland sker det plötsligt. Det bra att i förväg veta vad du bör tänka på när du står inför en plötslig händelse. Vi har sammanställt en checklista för att hjälpa dig att planera framåt.

Trygghet för änka och familj

Om en LFÖPL-försäkrad make, maka eller vårdnadshavare avlider tryggas familjens försörjning med **familjepensionen** från LFÖPL. Familjepensionen som beviljas en änka/änkling heter efterlevandepension och den försäkrades barn under 20 år kan få barnpension. Familjepension enligt LFÖPL kan beviljas även om din närståendes LFÖPL-försäkring har upphört redan innan han eller hon avled.

Om den avlidne inte ännu fick ålderspension har de närstående också rätt till en **grupplivförsäkringsersättning**. Förutsättningen är att förmånsöverlåtaren vid sin död hade en gällande obligatorisk LFÖPL-försäkring eller att det inte har förflutit mer än tre år sedan den upphörde att gälla. Ersättningen betalas ut till maken/makan, barn under 22 år och, under vissa förutsättningar, till en ogift partner.

Försäkringen upphör automatiskt att gälla när dödsfallet uppdateras i vårt system. Samtidigt upprättas en slutlig försäkringsfaktura som skickas till dödsboet.

• **Om en närstående har avlidit till följd av en olycka i arbetet eller på fritiden eller till följd av en yrkessjukdom ska en skadeanmälan skickas till LPA.** Då kan vi bedöma rätten till efterlevandepension och begravningshjälp enligt lagen om olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar. Du kan anmäla skadan genom att kontakta en LPA-ombudsman eller genom att fylla i formuläret på vår webbplats.

Om en pensionstagare avlider

Pensionen betalas ut till och med utgången av den månad då dödsfallet inträffar. Om pensionen har betalats ut efter dödsfalls-månaden begär vi återbetalning av den

felaktigt utbetalda pensionen, i första hand av pensionstagarens bank. Om banken inte kan betala tillbaka pensionen kontaktar vi dödsboet.

• **Meddela LPA om den närståendes död** per brev eller telefon så snart som möjligt.

• **Om den avlidna har varit bosatt utomlands** behöver vi alltid en separat anmälan om dödsfallet.

Äktenskap eller samboförhållande?

Skillnaderna mellan äktenskap och samboförhållande aktualiseras om familjeförsörjaren avlider. Förmåner fastställs till exempel på ett annat sätt för änkor och änklingar som har varit sambor än för gifta makar. Sambor måste se till att båda parternas adressuppgifter är korrekt registrerade hos Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Att vara förberedd om en olycka inträffar ger trygghet vid oväntade situationer i livet.

Hjälp, stöd och rådgivning

Våra handläggare och LPA:s kundtjänst hjälper dig alltid när du behöver det. Du kan be LPA-ombudsmannen om hjälp med att fylla i ansökningar om förmåner, till exempel på adressen lpa.fi/ombudsman.

Vi har sammanställt en handbok för sörjande vid dödsfall på vår webbplats: lpa.fi/narstaende

I Suomi.fi finns handboken När en närstående avlider med råd om hur du tar hand om praktiska ärenden: suomi.fi/guider/nar-en-narstaende-avlider

Projektet Ta hand om bonden stödjer dig i svåra livssituationer. Projektmedarbetarnas kontaktinformation finns på adressen lpa.fi/projektet.

Trafikförsäkringslagen förnyades 1.6

25 kg eller km/h

Så här påverkas LPA-tryggheten

Den förnyade trafikförsäkringslagen trädde i kraft i juni och omfattar nu många nya färdmedel.

Från och med juni ska en trafikförsäkring tas ut för färdmedel med en hastighet på över 25 kilometer i timmen eller en vikt på över 25 kg. Hit hör bland annat elsparkcyklar, seniorsparkcyklar och vissa elbilar för barn.

Tidigare kunde till exempel olycksfall som inträffat med elsparkcykel ersättas av LPA:s olycksfallsförsäkring för fritiden. I fortsättningen omfattas de emellertid av trafikförsäkringslagen om elsparkcykeln har en hastighet på över 25 km/h eller väger över 25 kg.

LPA:s olycksfallsförsäkring för fritiden kommer även i fortsättningen att omfatta olycksfall med transportmedel som inte behöver försäkras. Hit hör elcyklar och elsparkcyklar med en hastighet under 25 kilometer i timmen eller färdmedel som väger under 25 kg.

Elsparkcyklar för uthyrning ska också försäkras och det är uthyrningsföretaget som ansvarar för försäkringen. Ersättningar för olyckor där elsparkcyklar är inblandade täcks också av trafikförsäkringen.

Lagreformen påverkar även tävlingsidrotten. När ett fordon deltar i en motorfordons-tävling anses det också vara i trafik när det används på ett område som är avskilt från trafik för tävlings- eller teständamål eller för utbildning som är direkt relaterad till tävlingen. I fortsättningen täcks därför olyckor som inträffar med sådana fordon av trafikförsäkringen.

LPA erbjuder också olycksfallsförsäkring för fritiden

Har du redan en olycksfallsförsäkring för fritiden? LPA:s olycksfallsförsäkring för fritiden omfattar plötsliga och oförutsedda olycksfall som inträffar i privata hushåll i arbetet och på fritiden. Fritidsförsäkringen är frivillig och kan tecknas parallellt med OFLA-försäkringen för arbetstid.

OFLA-försäkringen för fritiden är mer omfattande än många privata försäkringar. Försäkringen ersätter bland annat vård och läkemedel samt resekostnader i samband med behandlingar. Ingen självrisktid tillämpas och vårdkostnaderna till följd av olycksfallet ersätts utan övre gräns.

Läs mer på vår webbplats: lpa.fi

Allt fler väljer elektroniskt arbetspensionsutdrag

Du kan också kontrollera ditt arbetspensionsutdrag på nätet. Allt fler finländare har redan börjat använda det elektroniska arbetspensionsutdraget. Enligt Pensions-skyddscentralen har antalet personer som permanent har gått över till det elektroniska arbetspensionsutdraget ökat kraftigt, med nästan 30 procent på ett år.

I arbetspensionsutdraget kan du se hur mycket pension du hittills har tjänat in. Utdraget visar hur stor pension du har tjänat in i olika anställningsförhållanden, under perioder som egenföretagare och via förmåner. Det är viktigt att du kontrollerar uppgifterna i arbetspensionsutdraget då och då, eftersom det är enklare att rätta till eventuella fel ju tidigare du anmäler dem. Din framtida pension baserar sig på uppgifterna i ditt arbetspensionsutdrag.

Arbetspensionsutdraget skickas ut per post tre år efter det att du fick det senaste arbetspensionsutdraget per post eller

tittade på det på nätet. I webbtjänsten kan du välja om du endast vill ha utdraget i elektronisk form. Antalet personer som väljer enbart elektronisk tillgång har ökat betydligt under det senaste året. Enligt Pensions-skyddscentralen uppgick de till ca 675 000 personer i mars i fjol och till ca 870 000 i mitten av mars i år.

Mer information på webben

Arbetspensionsutdraget på nätet är mer omfattande än arbetspensionsutdraget som skickas per post. På nätet kan du se hela din arbetshistorik, medan utdraget som skickas per post bara visar innevarande år och de senaste sex åren.

Enligt Pensions-skyddscentralen leder den ökade användningen av arbetspensionsutdrag på nätet till kostnadsbesparingar för arbetspensionssystemet genom att kostnaderna för att skriva ut och posta arbetspensionsutdrag minskar. År 2023 skickades cirka 775 000 pappersutdrag med post.

Källa: etk.fi: Allt fler kontrollerar arbetspensionsutdraget på webben

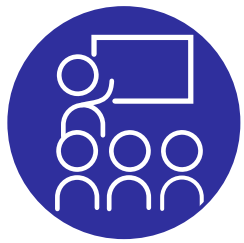
Saknas information i utdraget eller är uppgifterna inte korrekta?

Se anvisningarna på vår webbplats: lpa.fi/kontrollera-utdraget

Vi besvarar gärna dina frågor om arbetspensionsutdraget.

Skicka ett meddelande till oss i LPA:s e-tjänst eller ring rådgivningen för arbetspensionsfrågor på numret 029 435 2692.

Ännu hinner du anmäla dig till höstens evenemang och utbildningar!

Vi ordnar olika avgiftsfria evenemang som stöder lantbruksföretagarens välmående och hjälper er att orka i arbetet.

Mera information och anvisningar för anmälan finns i LPA:s evenemangskalender på lpa.fi/evenemang. Antalet platser är begränsat och platserna fylls i anmälningsordning.

Må Bra-dag för lantbruksföretagare – Kontroll över gården!

21.11 St.Michel

På de finskspråkiga Må Bra-dagarna utlovas ett humoristiskt och inspirerande inlägg av en coach vars uppgift är att få människor att inspireras av sitt arbete, lära sig nytt och bli framgångsrika. Lär dig mer om **Mikko Kalliolas** sju metoder som gör att världen ser bättre ut än innan.

27.11 Ikalis

12.12 Mariehamn

På den svenskspråkiga Må Bra-dagen bjuder på intressanta föreläsningar som hjälper dig att ha kontroll över gården. **Sonja Dolke** föreläser om den viktigaste resursen på gården, nämligen relationerna och hur du tar hand om dem.

ABC-utbildningar för välmående hösten 2024

11–12.11 Vanda

Under lantbruksföretagarens ABC-utbildning lär du dig hur du kan stärka krafterna för att orka i vardagen. Under dagarna funderar deltagarna i smågrupper på vilka faktorer som påverkar välbefinnandet. Du får träffa andra och får ett behövligt avbrott i vardagen! Utbildningen är avgiftsfri och omfattar måltiderna som anges i programmet och övernattnig.

26–27.11 Vasa

Stödgrupper på distans för landsbygdens män: Var hittar jag motivation?

Tisdagar kl. 14–15.30

22.10, 29.10, 12.11, 26.11, 10.12

Du som hör till männen på landsbygden, funderar du på var du ska hitta motivation för arbetet? Delta i en smågrupp där du kan byta tankar med andra i samma situation. Samtalen är konfidentiella. Träffarna äger rum på distans så du kan delta var helst du befinner dig.

Vahva mieli -coachning för lantbruksföretagare

Onsdagar kl. 12–13.30

6.11, 13.11, 20.11, 4.12, 11.12

Coachningen hjälper dig att utveckla dina egna starka sidor som lantbruksföretagare. På träffarna fokuserar vi på att stärka självförtroendet, hoppfullheten, optimismen och uthålligheten. Coachningen äger rum i smågrupper på distans.

Utbildning i arbets säkerhetskortet

Tisdagar

12.11, 19.11, 26.11

Vi ordnar utbildning för arbets säkerhetskortet som har skräddarsytt särskilt för lantbruksföretagare. Utbildningen ger dig goda insikter i säkerheten i arbetet på gården och om riskhantering på gemensamma arbetsplatser. När du har avlagt kursen med godkänt betyg får du Arbets säkerhetskortet, som beviljas av Arbetarskyddscentralen och som gäller i fem år. Utbildningen ordnas på distans och är avgiftsfri.

Webbseminarium om trygghet vid skogsarbete

Närmare information och anmälan läggs ut på LPA:s webbplats under hösten. Följ med LPA:s evenemangskalender på lpa.fi/evenemang.

Den nya handboken om arbets säkerheten i samband med skogsarbete publicerades i juni. Handboken har utarbetats av Tapio och den har finansierats av LPA. LPA ordnar i slutet av året i samarbete med Tapio ett webbseminarium om faktorer som påverkar och förbättrar arbets säkerheten i samband med skogsarbete.

Alternativ till pappersfakturan

Visste du att du också kan ta emot dina premiefakturer elektroniskt?

De flesta bankers kunder kan få sina räkningar som e-fakturer. E-faktura är ett bekvämt sätt att minska mängden papperspost och betala dina räkningar på ett enklare sätt. E-fakturan skickas direkt till din internetbank med all nödvändig information. Kontakta din bank när du vill börja ta emot e-fakturer.

Om du eller ditt företag har en nätfaktureringsadress kan du ta emot nätfakturer. Då skickar vi fakturan elektroniskt direkt till faktureringsoperatören. Allt du behöver göra är att meddela oss nätfaktureringsuppgifter så att vi kan uppdatera dem i vårt faktureringsystem.

Arbetsförmågan är en livslång process som det lönar sig utvärdera regelbundet. Indikatorn för bondens arbetsförmåga är en för lantbruksföretagare avsedd avgiftsfri test av arbetsförmågan. I den beaktas särskilt det som utmärker just lantbruksarbetet.

Testa din arbetsförmåga: tykymittari.mela.fi/sv